

รูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราช เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ด้านบริหารธุรกิจ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

A Mixed Methods Model of Learning Management Based on King
Rama 9's Royal Initiatives and Philosophy for Improving Learning
and Teaching Management among Business Administration

Lecturers in the Faculty of Management Science,

Phranakhon Rajabhat University

ไพโรจน์ บุตรชีวน*

จันทนา อุดม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

*e-mail: phairoj@pnru.ac.th

Phairoj Butchiwan

Chanthana Udom

Faculty Management of Science, Pranakhon Rajabhat University

Received: March 19, 2021, Revised: May 25, 2021, Accepted: June 16, 2021

บทคัดย่อ

รูปแบบที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้และเข้าใจในพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชในรัชกาลที่ 9 ที่จะเป็นแนวทางสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาองค์ประกอบในด้านบริบทและปัจจัยป้อนเข้า (2) สร้างรูปแบบฯ และ (3) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประเมินรูปแบบฯ ของรูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงผสมผสาน จากเอกสารแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชในรัชกาลที่ 9 และจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินคุณภาพรูปแบบฯ จากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบ การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) การศึกษาเอกสาร การพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) องค์ประกอบในด้านบริบทของรูปแบบฯ ได้แก่ การเชื่อมความสัมพันธ์ ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ประสบการณ์ด้านการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชในรัชกาลที่ 9 ระหว่างมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักศึกษา นโยบายของมหาวิทยาลัย และการรับรู้ถึงภารกิจ ยุทธศาสตร์ ในการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชในรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน และองค์ประกอบด้านปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ ได้แก่ ผู้สอน ปัจจัยสนับสนุน และผู้เรียน (2) รูปแบบฯ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (3) รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า Chi-square (χ^2) = 183.78, df = 157, p = 0.071, χ^2/df = 1.171, SRMR = 0.016, RMSEA = 0.019, GFI = 0.96, AGFI = 0.94, CFI = 1.00 และ CN = 476

ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ในรูปแบบฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 88 และการประเมินรูปแบบฯ โดยรวมมีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้มากที่สุด นอกจากนี้ สามารถนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบาย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริม และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผู้สอน และผู้เรียน

คำสำคัญ: ศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9 เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

Abstract

A suitable learning management model which allows to recognize the King Rama 9's royal initiatives and philosophy as well as to efficiently develop an individual's potential and business administrative skills needed the 21st century aims to examine the contextual and input factors, to create a model, and to ensure the consistency between the model, the empirical data, and assessing mixed methods model of learning management based on King Rama 9's royal initiatives and philosophy for improving learning and teaching management among business administration lecturers in the Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University. A mixed methods data collection was conducted from the literature on King Rama 9's royal initiatives and philosophy, through questionnaires, interviews, and model assessment forms whose responses were received from business administration lecturers, students, and key informants. Statistics used for data analysis comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, range, skewness, kurtosis, correlation coefficient analysis, factor analysis, path analysis, structural equation modeling, descriptive and content analysis. The findings demonstrated that (1) contextual factors consisted of building relationship, cooperation, participation, individual experience in carrying on the King Rama 9's royal initiatives and philosophy between the university, lecturers, and students. The university's policies, awareness of its mission and strategy in continuing the King Rama 9's royal initiatives and philosophy for sustainable local development, and input factors encompassed teachers, supporting factors, and learners. (2) The model involved 5 factors including understanding, accessing, developing, business administration knowledge, and skills needed in the 21st century. (3) The model was consistent with the empirical data whose Chi-square (χ^2) = 183.78, df = 157, p = 0.071, (χ^2) /df = 1.171, SRMR = 0.016, RMSEA = 0.019, GFI = 0.96, AGFI = 0.94, CFI = 1.00, and CN = 476. These factors could describe the skills needed in the 21st century with a variance of 88 and the overall model assessment was accurate, suitable, and had a highest possibility for application. Furthermore, this model can be used for policy setting, supporting and promoting, developing curriculum, and providing learning experience in which Phranakhon Rajabhat University, Business Administration Department, Faculty of Management Science, curriculum committee, lecturers and students are involved.

Keywords: King Rama 9's Philosophy, Business Administration Knowledge, The 21st Century Skills Needed

บทนำ

สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร ซึ่งได้ทรงรับพระราชภาระสืบสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ดำรงพระองค์เป็นมิ่งขวัญของ

พสกนิกรชาวไทย ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการเป็นคุณประโยชน์เอนกอนันต์แก่อาณาประชาราษฎร์เป็นที่ประจักษ์แก่ตาแก่ใจของบรรดาพสกนิกรและนานาชาติอารยประเทศ พระองค์ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการ เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันศุกร์ที่ 5 พฤษภาคม 2493 ที่ทรงมีพระราชปณิธาน “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม

เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระองค์ท่านจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหของประชาชน ตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายที่ทรงครองราชย์ จึงมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดขึ้นเป็นล้นพ้นกว่าโครงการ (Watanachai, 2012) เพื่อแก้ไขปัญหของประเทศไทยในช่วงนั้น ๆ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างประโยชน์ให้แก่คนทั้งประเทศ ซึ่งเมื่อสำเร็จจนแนพระทัยแล้ว พระองค์ท่านจึงพระราชทาน “ศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9” ให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ไปขยายผลสู่ประชาชนต่อไป ดังนั้น บทเรียนและประสบการณ์อันเกิดจากการศึกษาอย่างเป็นระบบ และลงมือปฏิบัติจริง เพื่อแก้ไขปัญหของประชาชนตลอดพระชนม์ชีพ จึงเป็นองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจาก “พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9” อย่างแท้จริงบนพื้นฐานของหลักการ ความเป็นจริง เป็นเหตุเป็นผล ปฏิบัติได้จริง ซึ่งเกิดขึ้นจากที่ทรงต้องการให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขและพึ่งตนเอง และสามารถนำไปสู่การพัฒนาสังคมไทยให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9 นั้น พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน จึงทรงพระราชทานพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ที่พระองค์แนะนำให้ศึกษา “ภูมิสังคม” ของพื้นที่นั้นเพิ่มเติมไปด้วย และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อแก้ไขปัญหและยกระดับคุณภาพชีวิตของปวงชนชาวไทย (Watanachai, 2012; Tantivejkul 2017; 2011; Thanomsing, 2014) สถาบันอุดมศึกษาของไทยจึงควรยึดเป็นแนวทางหลักที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาของไทยให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาน นั้น มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับรูปแบบ วิธีการ และนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน (Khemmani, 2019; 2012; Watanachai, 2017) ทั้งในด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ แนวทางปฏิบัติในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการธุรกิจให้เกิดความยั่งยืนได้ (Kantabutra, 2018; Office of the National Economics and Social Development Council: NESDB, 2016; Khemmani, 2015; Thanomsing 2014; Watanachai, 2012; Chandrachai, et al, 2010) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านความมั่นคง ด้านความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (NESDB: 2018) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว สร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนชาวไทยทุกคนต่อไป

สำหรับผลการศึกษา ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่ผ่านมา (Loareandee, Kijrungruang, & Sirisampan, 2017; Sakworawit, 2017; Khemmani, 2015) พบว่า ยังไม่มีรูปแบบ วิธีสอน หรือเทคนิคใด ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9 ที่จะเป็นแนวทางสำคัญให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ และการถ่ายทอด จนทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และนำไปใช้พัฒนาองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในปัจจุบันมีภารกิจสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ที่มีบริบทและปัจจัยบ่อนเข้า ที่แตกต่างกันออกไป (RUN, 2018; Pranakhon Rajabhat University: PNRU, 2020) ซึ่งอาจส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการ ที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่มีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีคุณภาพได้ เนื่องจากยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการสอน การสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่ผู้เรียน รวมถึงการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาสังคม องค์การ และประเทศชาติในอนาคตต่อไปได้

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยมุ่งหวังให้นักการศึกษาได้เห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญ และน้อมนำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชานในรัชกาลที่ 9 ไปใช้ขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และทำให้อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้น มีวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาน

ในรัชกาลที่ 9 และผลวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ การจัดการและการบริหารธุรกิจ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นไปตามมาตรฐานตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมสู่การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้ง ยุทธศาสตร์ใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบาย ในรัชกาลที่ 10 ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ.2561-2565 (RUN, 2018; Pranakhon Rajabhat University: PNRU, 2020) และทำให้เห็นถึงความพร้อมของคณาจารย์ด้านบริหารธุรกิจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาไปสู่กระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในด้านบริบท และปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประเมินรูปแบบฯ

การทบทวนวรรณกรรม

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9 ในมิติ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “ภูมิสังคม” “หลักการทรงงาน” และ “พระราชปณิธานด้านการศึกษา” (National Reform Steering Assembly: NRSA, 2017; Watanachai, 2017; 2012; Tantivejkul, 2017; 2011; Khemmani, 2015) แนวคิดและเรื่องเล่าประสบการณ์ถวายการทรงงาน (Tantivejkul 2017; 2011; Watanachai, 2017; 2012, Thanomsing 2014) การประยุกต์แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา (Khemmani, 2019; Loareandee, Kijrungruang, & Sirisampan, 2017; Chitchirachun,

2016) ด้านองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ (Kantabutra, 2018; NESDB, 2016; Thanomsing 2014; Watanachai, 2012; Chandrachai, et al, 2010) ด้านทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (Solgosoom, & Pothisan, 2018; Loareandee, Kijrungruang, & Sirisampan, 2017; Sakworawit, 2017; Khemmani, 2015) แนวคิดการประเมินด้วย CIPP ของ Stufflebeam et al., 1971 (Kanjawasee, 2015) บริบทยุทธศาสตร์ แผนงาน และนโยบายการจัดการศึกษาที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในสถาบันอุดมศึกษา (Office of Rajabhat University Network: RUN, 2018; NRSA, 2017; NESDB, 2016) และแนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา (Nijaneat, 2017; Kanjanawasee, 2016; Teangkamon, 2016; Angsuchoti, 2014; Buason, 2013)

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Research Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีแบบแผนในเชิงผสมผสานแบบสำรวจบุกเบิก (Exploratory Design) (Buason, 2013) แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบในด้านบริบท และปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ

ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร ได้แก่ (1) แนวคิดการประเมินด้วย CIPP ของ Stufflebeam et al., (1971) (2) บริบท ยุทธศาสตร์ และนโยบายการจัดการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในสถาบันอุดมศึกษา และการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อรวบรวมข้อมูลและพัฒนาเครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ที่นำมาใช้ในการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจ 17 คน และใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ 60 คน ที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณในขั้นตอนต่อไป

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาและอาจารย์ในหลักสูตรบริหารธุรกิจที่มีประสบการณ์ในรายวิชาที่มีการจัดการเรียนรู้แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา โดยเลือกแบบโควตา (Quota Sampling) ซึ่งรวบรวมได้ 120 ตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา 90 ตัวอย่าง และอาจารย์ผู้สอน 30 ตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม

เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม และองค์ประกอบของบริบทและปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ จำนวน 48 ข้อ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Wongrattana, 2017)

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯ

ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร ได้แก่ (1) แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯในรัชกาลที่ 9 ในมิติ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “ภูมิสังคม” “หลักการทรงงาน” และ “พระราชปณิธานด้านการศึกษา” (2) แนวคิดและเรื่องเล่าประสบการณ์ถวายการทรงงานในรัชกาลที่ 9 ในมิติ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “ภูมิสังคม” และ “หลักการทรงงาน” (3) แนวคิดการประยุกต์แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯในรัชกาลที่ 9 ในด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ด้านองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และ (4) แนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา โดยเชื่อมโยง และสังเคราะห์คุณลักษณะตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณในขั้นตอนต่อไป

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 995 คน (Office of Academic PNRU, 2020) และ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจที่กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Maximum Likelihoods ตามแนวคิดของ Hair et.al., 2010 (Kongmalai, & Distanon, 2018) คำนวณจาก 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ 23 ตัวแปร (ที่ได้จากผลการพัฒนาและยกย่องรูปแบบฯ) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงอยู่ระหว่าง 230-460 ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งรวบรวมได้ 435 ตัวอย่าง หรือ 18.91 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม เพียงพอ และเป็นตัวแทนที่ดีของการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป 172 ตัวอย่าง สาขาวิชาการตลาด 117 ตัวอย่าง สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ 113 ตัวอย่าง และสาขาวิชาการค้าปลีก 33 ตัวอย่าง ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (126 ตัวอย่าง) ชั้นปีที่ 2 (129 ตัวอย่าง) ชั้นปีที่ 3 (91 ตัวอย่าง) และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (89 ตัวอย่าง) เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามปลายปิด แบ่งออกเป็น คุณลักษณะ “เข้าใจ” (Understanding: U)

“เข้าถึง” (Accessing: A) “พัฒนา” (Developing: D) “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” (Knowledge of Business Administration: KBA) และ “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” (Skills Need in 21st: SK21) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ (1) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกทั้งหมดของข้อคำถาม มีค่าอยู่ระหว่าง 0.991-0.992 ซึ่งมากกว่า 0.20 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อคำถามจึงมีอำนาจจำแนกและคุณภาพสูง (2) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.992 ซึ่งมากกว่า 0.70 จึงมีความน่าเชื่อถือ (3) ตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของข้อคำถาม โดยมีค่าความเบ้ อยู่ระหว่าง -0.124 ถึง -0.645 และมีค่าความโด่ง อยู่ระหว่าง -1.005 ถึง 0.654 ข้อคำถามจึงมีลักษณะการแจกแจงที่เป็นปกติ เนื่องจากอยู่ในช่วง ± 1.96 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Sukcharoen, 2018) และ (4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลการวัด โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Coefficient Correlation) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกคู่มีค่าแตกต่างจากศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทุกคู่มีค่าเป็นบวกจึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และความสัมพันธ์ของทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าความสัมพันธ์ของทุกคู่อยู่ระหว่าง 0.563-0.894 จึงอยู่ในระดับสูง-สูงมาก เนื่องจากมีค่าไม่เกิน ± 0.9 ขึ้นไป โมเดลนี้จึงไม่มีปัญหาตัวแปรสาเหตุในสมการโครงสร้างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสูง (Multi Collinearity) สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Chearchana, 2015)

สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า คุณลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร มีข้อคำถามคุณลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ทั้งสิ้น 119 ข้อ จำแนกคำถาม 1) ตามคุณลักษณะ “เข้าใจ” จำนวน 18 ข้อ 2) ตามคุณลักษณะ “เข้าถึง” จำนวน 26 ข้อ 3) ตามคุณลักษณะ “พัฒนา” จำนวน 24 ข้อ 4) ตามคุณลักษณะ “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” จำนวน 21 ข้อ และ 5) ตามคุณลักษณะ “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยนำไปใช้พัฒนาเครื่องมือวิจัยในเชิงปริมาณและเก็บรวบรวมได้ 435 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่า มีค่าไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (KMO) อยู่ระหว่าง 0.965-0.981 ซึ่งมากกว่า 0.80 ข้อมูลทั้งหมดและคำถามต่าง ๆ จึงมีความสัมพันธ์กันดีมาก (Angsuchoti, 2014) และ ค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) อยู่ระหว่าง 5319.865-12181.275

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของคำถามต่าง ๆ จึงมีความสัมพันธ์กัน (Angsuchoti, 2014) ดังนั้นเมตริกซ์สหสัมพันธ์จึงเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบในขั้นตอนต่อไปได้ (Angsuchoti, 2014) โดยผลการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis: PCA) และหมุนแกนองค์ประกอบ

ระยะที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประเมินรูปแบบ

ใช้วิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามแนวคิดของ Angsuchoti (2014) เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพในขั้นตอนต่อไป

วิธีวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลาง ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เลือกรูปแบบเจาะจง จากคุณสมบัติในด้านประสบการณ์ติดตามถวายการทรงงานในรัชกาลที่ 9 การบริหารและกำหนดนโยบายเพื่อสืบสาน สนับสนุน และผลักดันการนำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาไปสู่การประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน และเผยแพร่แก่ผู้สนใจทั่วไป และในด้านวิชาการที่มีผลงานและความเชี่ยวชาญการประยุกต์แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา กับ การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา และการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เลือกแบบหว่านหิมะ (Snowball Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารและที่ปรึกษาระดับสูง ของสำนักงาน กปร. 2 ท่าน ด้วยการสัมภาษณ์ ณ สำนักงาน กปร. (กรุงเทพมหานคร) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการระดับชำนาญการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ (เป็นตัวแทนผู้อำนวยการศูนย์ฯ) 3 ท่าน และนักวิชาการ ในสังกัดสาขาวิชาการพัฒนากฎมีสังคมอย่างยั่งยืน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 4 ท่าน และสาขาบริหารธุรกิจ

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 1 ท่าน ด้วยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำและส่งมอบคู่มือประกอบการสัมภาษณ์แก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ศึกษาก่อนล่วงหน้า และเพื่อใช้ประกอบการให้สัมภาษณ์และทำแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการสัมภาษณ์และข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้ (2) แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของรูปแบบฯ ด้านความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบฯ และด้านความเป็นไปได้ ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล (ตารางที่ 1) โดยข้อมูลที่ได้จากความเห็นและมุมมองของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามประเด็นการสัมภาษณ์และตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยรวมที่สำคัญ (Buason, 2013) คือ ความถูกต้อง/เชื่อถือได้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยในระยะที่ 1-3 ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินฯ โดย (1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิฯ รวม 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 จึงสามารถนำแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินฯ มาใช้ได้ ส่วนแบบสอบถามนั้น ได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และ 50 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์ (2) ค่าอำนาจจำแนกทั้งหมดของข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 (48 ข้อ) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.938-0.941 และระยะที่ 2 (119 ข้อ) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.909-0.912 ตามลำดับ จึงมีอำนาจจำแนกและคุณภาพสูง และ (3) ค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.940 และ 0.911 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า 0.7 จึงมีความน่าเชื่อถือ (Kongmalai, & Distanon, 2018)

ตารางที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิธีรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ที่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ		วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
	บุคคล/สถานที่	วันที่		
1-2	ผู้บริหารระดับสูงสังกัด กปร. กรุงเทพฯ	21 ต.ค.2563	แบบประเมินและสัมภาษณ์เชิงลึก	การพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา
3-8	ผู้อำนวยการและผู้แทนฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง 6 แห่งทั่วประเทศ	3-4, 25 ธ.ค.2563		
9-13	นักวิชาการ สังกัดคณะผลิตกรรมการเกษตร ม.แม่โจ้ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ ม.บูรพา	5-6, 10,14 ธ.ค.2563		

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง และสถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) การตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของรูปแบบฯ ในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) การพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารายองค์ประกอบในด้านบริบท และองค์ประกอบของปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ

1.1 องค์ประกอบในด้านบริบทของรูปแบบฯ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณาบริบทที่สำคัญ 5 อันดับแรกทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) การเชื่อมความสัมพันธ์อันดี อาจารย์และนักศึกษา การดูแลเอาใจใส่ ชี้นำ สร้างความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจ ชื่นชม เมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้องและส่งผลดีต่องานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.66) 2) การทำงานเป็นทีม การรายงานผลการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ให้ดียิ่งขึ้น และขยายผลสู่สังคมในวงกว้าง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61), 3) ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อพัฒนาสังคมร่วมกัน ระหว่างมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักศึกษา ที่ทำงานให้กับคนอื่นที่ไม่เคยรู้จัก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) 4) นโยบายของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.70) ซึ่งเท่ากันกับ ความรู้ความเข้าใจ พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.60) และ 5) การรับรู้ถึงภารกิจ ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

1.2 องค์ประกอบในด้านปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ ได้แก่

1) ปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้สอน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ 5 อันดับแรกทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) มีคุณธรรม มีจิตสำนึกความเป็นครู เป็นไปตามพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) 2) เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพฯ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) 3) นำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา มาบูรณาการเข้ากับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ของการจัดการเรียนการสอน

ของรายวิชาในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.61) ซึ่งเท่ากันกับ มีคุณสมบัติ คุณวุฒิ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58) 4) มีสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนของรายวิชาในหลักสูตร ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58) และ 5) มีทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสม ต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

2) ปัจจัยป้อนเข้าด้านปัจจัยสนับสนุน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.69) และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ 5 อันดับแรกทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เว็บไซต์ เพจ และสื่อสังคมออนไลน์) ที่ใช้ในการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา มีความเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.62) 2) แหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.62) 3) งบประมาณสนับสนุนของภายในมหาวิทยาลัย ตามพันธกิจและยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.65) 4) แหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา จากภายนอก ที่เป็นของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ท้องถิ่น ชุมชน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.62) และ 5) อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนับสนุน การเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

3) ปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ 4 อันดับแรกทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ความร่วมมือของผู้เรียน ในกิจกรรมการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.64) 2) ความสนใจของผู้เรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) 3) ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อการวัดและการประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) 4) ผู้เรียนมีทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ ส่วนอันดับที่ 5 ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณสมบัติ คุณวุฒิ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.52)

2. ผลการสร้างรูปแบบฯ พบว่า คุณลักษณะของตัวแปร “เข้าใจ” ได้ 4 องค์ประกอบหลัก คุณลักษณะของตัวแปร “เข้าถึง” ได้ 4 องค์ประกอบหลัก คุณลักษณะของตัวแปร “พัฒนา” ได้ 5 องค์ประกอบหลัก คุณลักษณะของตัวแปร “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” ได้ 5 องค์ประกอบหลัก และคุณลักษณะของตัวแปร “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” ได้ 5 องค์ประกอบหลัก โดยมีพิสัยของค่าไอเกนอยู่ระหว่าง

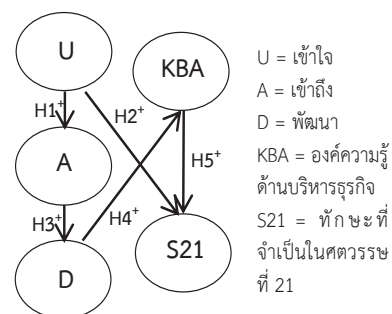
2.414-4.810 และมีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ อยู่ระหว่าง 66.900-72.903 ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบภายหลังจากการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) ที่สามารถอธิบายถึงคุณลักษณะของตัวแปร และองค์ประกอบหลักของตัวแปรที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้

และเพื่อให้ได้ค่าองค์ประกอบหลักที่ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ตัวแปรใหม่สมบูรณ์ในเชิงทฤษฎีนั้น (Prasitruhasin, 2012) ผู้วิจัยจึงตรวจสอบความถูกต้องของมาตรวัดของแต่ละคำถาม ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จึงได้ค่าน้ำหนักคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) แล้วนำค่าน้ำหนักคูณกับคะแนนดิบของแต่ละข้อคำถามเพื่อรวมคะแนนรายข้อเป็นค่าคะแนนของตัวแปรใหม่ ผู้วิจัยตั้งชื่อตัวแปรใหม่ตามความหมายที่ครอบคลุมทุกตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบหลักเดียวกันนั้น พบว่า 1) ตัวแปร “เข้าใจ” (U) มี 4 ตัวแปร คือ การทำความเข้าใจระหว่างกัน (u1), การใช้ประสบการณ์และข้อมูลเชิงประจักษ์ (u2), การวิเคราะห์และวิจัย (u3) และ การทดลองจนได้ต้นแบบ (u4), 2) ตัวแปร “เข้าถึง” (A) มี 4 ตัวแปร คือ การเข้าถึงซึ่งกันและกัน (a1), การเข้าถึงความต้องการในทุกมิติ (a2), การระเบิดจากข้างใน (a3), และ การเสริมสร้างปัญญาบริสุทธิ์ (a4), 3) ตัวแปร “พัฒนา” (D) มี 5 ตัวแปร คือ การตระหนักรู้ที่จะพัฒนานตนเอง (d1), การมีส่วนร่วมในการพัฒนานตนเอง (d2), ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและก่อประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น (d3), การสะสมและเพิ่มพูนทักษะความสามารถของตนเอง (d4), และ การเป็นต้นแบบนักพัฒนา (d5), 4) ตัวแปร “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” (KBA) มี 5 ตัวแปร คือ นวัตกรรมการบริหารธุรกิจอย่างยั่งยืน (ba1), การบริหารการตลาดอย่างยั่งยืน (ba2), การบริหารการเงินอย่างยั่งยืน (ba3), การบริหารการผลิตและการดำเนินการอย่างยั่งยืน (ba4), และ การบริหารทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน (ba5), และ 5) ตัวแปร “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” (S21) มี 5 ตัวแปร คือ ทักษะการอ่าน เขียน และคิดเลขคณิต (srwa) ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (srct), ทักษะการร่วมมือและสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะอาชีพและการใช้ชีวิตอย่างสมดุลภายใต้บริบทท้องถิ่นและสากล (scls), และทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (scpt), ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของตัวแปรใหม่ (Construct Reliability) อยู่ระหว่าง 0.983-0.998 ซึ่งมากกว่า 0.70 ตัวแปรใหม่ทุกตัวจึงมีความเที่ยงสูง (Angsuchoti, 2014)

และผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่ถูกต้องได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted: AVE) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.922-0.981 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงให้

เห็นว่าการนิยามปฏิบัติการของตัวแปรใหม่ทุกตัว มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ (Angsuchoti, 2014) และผลการสร้างเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบฯ (รูปที่ 1) ผู้วิจัยสร้างเส้นทางอิทธิพลฯ ขึ้นจากสมมติฐานที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมี 5 เส้นทาง ได้แก่ 1) H1+ : ตัวแปร “เข้าใจ” มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปร “เข้าถึง” (Sakworawit, 2017; Thanomsing, 2014; Watanachai, 2012; Tantivejakul, 2011), 2) H2+ : ตัวแปร “เข้าใจ” มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปร “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” (Muangprasit, Jitjarat, & Punyaburana, 2020; Solgosoom, & Pothisan, 2018), 3) H3+ : ตัวแปร “เข้าถึง” มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปร “พัฒนา” (Sakworawit, 2017; Thanomsing, 2014; Watanachai, 2012; Tantivejakul, 2011), 4) H4+ : ตัวแปร “พัฒนา” มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปร “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” (Kantabutra, 2018; Solgosoom, & Pothisan, 2018; Chitchirachun, 2016; Watanachai, 2012; Chandrachai et al., 2010) และ 5) H5+ : ตัวแปร “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปร “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” (Muangprasit, Jitjarat, & Punyaburana, 2020; Saengler, Pansuppawat, & Pansuppawat, 2018; Tantivejakul, 2011; Thonglad, Intakhan, & Busaba, 2016)

ดังนั้น ผลการสร้างรูปแบบฯ จึงสรุปได้ว่ามี 5 ตัวแปรสามารถจำแนกเป็นตัวแปรอิสระ จำนวน 1 ตัวแปร และจำแนกเป็นตัวแปรตาม 4 ตัวแปร และจำแนกเป็นตัวแปรแฝง จำนวน 5 ตัวแปร ที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จำนวน 23 ตัวแปร (รูปที่ 2) ซึ่งผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของตัวแปรแฝง (Construct Reliability) อยู่ระหว่าง 0.958-0.988 ซึ่งมากกว่า 0.70 ตัวแปรแฝงทุกตัวจึงมีความเที่ยงสูง และผลการค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่ถูกต้องได้ด้วยองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.852-0.944 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงให้เห็นว่า การนิยามปฏิบัติการของตัวแปรแฝงทุกตัวถูกต้องและเชื่อถือได้ (Angsuchoti, 2014)

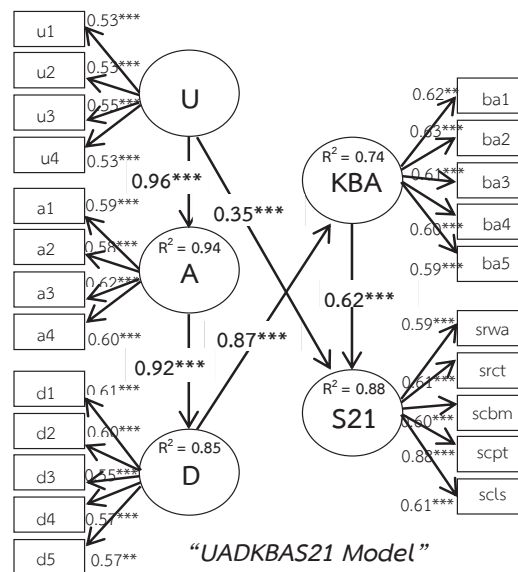

รูปที่ 1 เส้นทางอิทธิพลในรูปแบบฯ (ที่มา: คณะผู้วิจัย, 2021)

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการประเมินรูปแบบฯ

3.1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า รูปแบบฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยค่าไคสแควร์ (χ^2) ลดต่ำลงเป็น 183.78 ที่องศาอิสระ = 157 และค่า $p = .071$ ผู้วิจัยจึงพิจารณาดัชนีรากที่สองของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized RMR) = 0.016 ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ (RMSEA)

= 0.019 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด (ค่าดัชนี SRMR และ RMSEA ที่ต้องน้อยกว่า 0.05) ส่วนค่าดัชนี GFI, AGFI, CFI และ CN มีค่าเท่ากับ 0.96, 0.94, 1.00 และ 476 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (ดัชนี GFI, AGFI, CFI ต้องมีค่า 0.90-1.00 และ CN ต้องมีค่าสูงกว่าหรือเท่ากับ 200) จึงบ่งชี้ได้ว่า รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Angsuchoti, 2014) สามารถแสดงค่าสถิติของรูปแบบฯ ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (รูปที่ 2)

Chi-square (χ^2) = 183.78, df = 157, $p = 0.071$, $\chi^2/df = 1.171$, SRMR = 0.016, RMSEA = 0.019, GFI = 0.96, AGFI = 0.94, CFI = 1.00, CN = 476, *** $p < .001$ ($t \geq 3.29$)

รูปที่ 2 ค่าสถิติจาก รูปแบบฯ ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ที่มา: คณะผู้วิจัย, 2021)

การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบฯ ก่อนปรับโมเดล และหลังปรับโมเดล (ซึ่งสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์) (ตารางที่ 2) และจากรูปที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์

แยกค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบฯ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีบ่งชี้ความสอดคล้องและกลมกลืน ของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีบ่งชี้ความสอดคล้องและกลมกลืน	เกณฑ์การพิจารณา (Angsuchoti, 2014)	รูปแบบฯ ก่อนปรับโมเดล	รูปแบบฯ หลังปรับโมเดล
ค่าไคสแควร์ (χ^2), ค่าองศาอิสระ (df), ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (P)	ค่า χ^2 และค่า df ลดต่ำลง ส่วน ค่า (P) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)	ค่าที่ได้ ผลวิเคราะห์	ค่าที่ได้ ผลวิเคราะห์
ค่าไคสแควร์ (χ^2), ค่าองศาอิสระ (df), ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (P)	ค่า χ^2 และค่า df ลดต่ำลง ส่วน ค่า (P) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)	1044.27 (225) (P=0.000)	183.78 (157) (P=0.071)
ค่า χ^2/df หรือ ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์	≤ 2.00 ดีเยี่ยม	4.641 ไม่ผ่าน	1.171 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี GFI	≥ 0.90	0.83 ไม่ผ่าน	0.96 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี AGFI	≥ 0.90	0.79 ไม่ผ่าน	0.94 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี CFI	≥ 0.90	0.99 ผ่านเกณฑ์	1.00 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี CN	≥ 200	130 ไม่ผ่าน	476 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี SRMR	< 0.05	0.028 ผ่านเกณฑ์	0.016 ผ่านเกณฑ์
ดัชนี RMSEA	< 0.05	0.092 ไม่ผ่าน	0.019 ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 3 ค่าอิทธิพลรวม อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม ระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบฯ และความแปรปรวนของตัวแปรแฝงที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรต่าง ๆ (R^2) ในรูปแบบฯ

ตัวแปรเหตุ ตัวแปรผล	เข้าใจ			เข้าถึง			พัฒนา			องค์ความรู้	
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	DE
เข้าถึง ($R^2 = 0.94$)	0.96***	-	0.96***	-	-	-	-	-	-	-	-
พัฒนา ($R^2 = 0.85$)	0.88***	0.88***	-	0.92***	-	0.92***	-	-	-	-	-
องค์ความรู้ ($R^2 = 0.74$)	0.77***	0.77***	-	0.80***	0.80***	-	0.87***	-	0.87***	-	-
ทักษะฯ 21 ($R^2 = 0.88$)	0.83***	0.48***	0.35***	0.50***	0.50***	-	0.54***	0.54***	-	0.62***	0.62***

TE = อิทธิพลรวม, IE = อิทธิพลทางอ้อม, DE = อิทธิพลทางตรง, ***p < .001 (t ≥ 3.29)

จากตารางที่ 2 ที่ 3 และรูปที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ เข้าใจ องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ พัฒนา และเข้าถึง ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ พัฒนา เข้าถึง และเข้าใจ ตามลำดับ และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และ เข้าใจ ตามลำดับ และพบว่า ค่าความแปรปรวนของตัวแปรแฝงที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรอื่น ในรูปแบบฯ พบว่า ตัวแปรเข้าถึงถูกอธิบายด้วยตัวแปรอื่น สูงสุดถึงร้อยละ 94 ($R^2 = 0.94$) ตัวแปรพัฒนาถูกอธิบายด้วยตัวแปรอื่น สูงสุดถึงร้อยละ 85 ($R^2 = 0.85$) และตัวแปรองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจถูกอธิบายด้วยตัวแปรอื่น สูงสุดถึงร้อยละ 74 ($R^2 = 0.74$) ทั้งนี้ ตัวแปรทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ถูกอธิบายด้วยตัวแปรในรูปแบบฯ สูงสุดถึงร้อยละ 88 ($R^2 = 0.88$)

3.2 ผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่า 1) รูปแบบฯ ในภาพรวมมีความถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ปัจจัยเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ที่มีค่าเท่ากันทั้ง 3 ปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ ปัจจัยองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73) และ ปัจจัยทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ และ 2) รูปแบบฯ ในภาพรวม มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ปัจจัยเข้าใจ และเข้าถึง ที่มีค่าเท่ากันทั้ง 2 ปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ ปัจจัยพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.86) ปัจจัยองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.69) และ ปัจจัยทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ และ 3) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยหน่วยงานหรือองค์กรที่ควรนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้มีดังนี้

(1) ด้านการกำหนดนโยบาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
(2) ด้านการสนับสนุนและส่งเสริม ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ
(3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจ (คณะกรรมการบริหารหลักสูตรผู้สอน และผู้เรียน) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลเชิงคุณภาพ จากมุมมองและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ตารางที่ 4) รายละเอียด มีดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประกอบด้วย 1.1) กำหนดพันธกิจหลัก แผนยุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน เช่น การสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9 1.2) มุ่งพัฒนาความสามารถในการสอน การถ่ายทอดและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาตามหลักสูตรฯ 1.3) การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่พัฒนาขึ้นจากแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 1.4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและผู้สนใจภายนอกทั่วไป 1.5) สนับสนุนงบประมาณและโครงการให้แก่คณะวิชา หลักสูตรและกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบ 1.6) การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อการขับเคลื่อนให้เกิดองค์ความรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาที่ยั่งยืน 1.7) การผลักดันให้เกิดการยอมรับและนำรูปแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลและเกิดการยอมรับในวงกว้าง และ 1.8) การสร้างเสริมทัศนคติและแรงจูงใจ และความเชื่อมั่นในองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เป็นต้น

2. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริม ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ ประกอบด้วย 2.1) มีศักยภาพในการบูรณาการความร่วมมือในทุกหลักสูตรของคณะวิชา 2.2) เป็นที่ปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยงในการจัดประสบการณ์เรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา 2.3) รวบรวมและให้ข้อมูล เพื่อประสานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 2.4) อำนวยความสะดวกให้ผู้เกี่ยวข้อง สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ปัจจัยสนับสนุนของมหาวิทยาลัยได้ 2.5) ทำหน้าที่

ประสาน เชื่อมโยง และความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก เพื่อจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และ 2.6) การจัดการความรู้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เป็นต้น

3. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร/สาขาวิชา ได้แก่ การให้ความสำคัญต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีการผสมผสานแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา สนับสนุนให้นำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ พัฒนาข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เป็นต้น 3.2) ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ มีทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสมต่อแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา มีความสามารถในถ่ายทอดและประยุกต์แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา มีตัวอย่างจากแหล่งข้อมูลสำคัญของการนำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ได้จนเป็นผลสำเร็จ มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ตามแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในอนาคต สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และมีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน เป็นต้น และ 3.3) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ตามศาสตร์สาขาวิชา มีทัศนคติและแรงจูงใจ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้แนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบที่ได้จากผลการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบในด้านบริบท และปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ ได้แก่

1.1 องค์ประกอบในด้านบริบทของรูปแบบฯ ประกอบด้วย (1) การเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัย อาจารย์และนักศึกษา การดูแลเอาใจใส่ ชี้นแนะ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจ ชื่นชม เมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้องและส่งผลดีต่องานที่เกี่ยวข้องกับสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา (2) การร่วมมือ การมีส่วนร่วม การยอมรับฟังความคิดเห็น การแบ่งหน้าที่ การทำงานเป็นทีม การรายงานผลการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงงานที่เกี่ยวข้องกับสืบสานพระ

ราชปณิธานและศาสตร์พระราชาให้ดียิ่งขึ้น และขยายผลสู่สังคมในวงกว้าง (3) ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาสังคมส่วนรวม ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อสังคม และทำงานให้กับคนอื่นที่ไม่เคยรู้จัก (4) นโยบายของมหาวิทยาลัยต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา และ (5) การรับรู้ถึงภารกิจ ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านบริบท ที่อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 องค์ประกอบในด้านปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ ได้แก่

1) ปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้สอน ประกอบด้วย (1) ผู้สอนมีคุณธรรม มีจิตสำนึกความเป็นครู เป็นไปตามพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา (2) เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ (3) นำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชามาบูรณาการเข้ากับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ของการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาในหลักสูตร และมีคุณสมบัติ คุณวุฒิ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (4) มีสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนของรายวิชาในหลักสูตร ที่เหมาะสมฯ และ (5) มีทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสม ทั้งนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้สอน ที่อยู่ในระดับมากที่สุด

2) ปัจจัยป้อนเข้าด้านปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย (1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เว็บไซต์ เพจ และสื่อสังคมออนไลน์) ที่ใช้ในการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา มีความเหมาะสมเพียงพอ (2) แหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาภายในมหาวิทยาลัย (3) งบประมาณสนับสนุนของภายในมหาวิทยาลัย ตามพันธกิจและยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ (4) แหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาจากภายนอก ที่เป็นของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ท้องถิ่น ชุมชน และ (5) อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ทั้งนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยป้อนเข้าด้านปัจจัยสนับสนุน ที่อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้เรียน ประกอบด้วย (1) ความร่วมมือของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา (2) ความสนใจของผู้เรียน ที่มีต่อสื่อการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์

พระราชฯ (3) ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีการวัดและการประเมินผลที่หลากหลาย และเหมาะสมต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯ (4) ผู้เรียนมีทัศนคติและแรงจูงใจที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯ และ (5) ผู้เรียนมีคุณสมบัติ คุณวุฒิ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการเรียนรู้ เป็นไปตามพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชฯ ทั้งนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวข้องกับปัจจัยป้อนเข้าด้านผู้เรียน ที่อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า สอดคล้องกับ Kanjanawawee (2015) ที่กล่าวว่า การประเมินระบบ/สถาบัน/แผนงาน/โครงการ ได้ก็ตาม ผู้ประเมินควรจะต้องพิจารณาสถานการณ์ของการประเมินให้ดี เพื่อประยุกต์ใช้โมเดลการประเมิน CIPP ได้อย่างเหมาะสมว่าจะใช้โมเดลอย่างเต็มรูป (Full Model) หรือเลือกใช้โมเดลเพียงบางมิติ (Partial Model) ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยพิจารณาถึงบริบท (Context) และสภาพแวดล้อมของโครงการ ผู้ต้องการใช้ผลของการประเมิน (Audiences) และช่วงเวลาของการเข้าไปประเมิน (Timeliness) ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและประสิทธิผลของระบบปฏิบัติการตามโมเดลการประเมิน CIPP ซึ่งเป็นโมเดลที่ Stufflebeam et al., (1971) ได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์อย่างลุ่มลึกแก่ผู้บริหารสำหรับใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบด้านทางการบริหาร สามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบปฏิบัติการที่มีผลกระทบต่อสาธารณชนได้อย่างดี และยังสอดคล้องกับ Sanitlaur et.al, (2017) ที่พบว่า ผลประเมินโครงการพัฒนานักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านบริบท ที่มีค่าเฉลี่ยมาก-มากที่สุด และผลการประเมินโครงการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน

2. ผลการสร้างรูปแบบฯ ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง จำนวน 5 ตัวแปร ที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรแฝงภายนอก คือ ตัวแปรเข้าใจ และ 2) ตัวแปรแฝงภายใน จำนวน 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรเข้าใจ ตัวแปรพัฒนา ตัวแปรองค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และ ตัวแปรทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับผลการวิจัย ทั้งในการพัฒนาและยกย่อง และได้นำไปใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ รวมทั้งการสร้างเส้นทางอิทธิพลในรูปแบบฯ ที่ยึดแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่า สอดคล้องกับ Nijaneat (2017) ที่กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์มี 2 ขั้นตอนหลัก ๆ

ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบรูปแบบฯ ซึ่งงานวิจัยบางเรื่องจะมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแล้วนำคำตอบไปวิเคราะห์องค์ประกอบ และสร้างรูปแบบด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง และยังคงคล้องกับ Solgosoom, & Pothisan (2018) ที่กล่าวว่า ศาสตร์พระราชฯในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานให้ประชาชนในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ การศึกษา การพัฒนาประเทศที่ทำให้มีความยั่งยืนได้นั้น จุดเริ่มต้นของศาสตร์พระราชฯ ทรงพระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐาน ศาสตร์การพัฒนาประเทศ ได้แก่ องค์ความรู้ 6 มิติ หลักการทรงงาน 23 ข้อ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ศาสตร์พระราชฯในรัชกาลที่ 9 ได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาในด้าน 1) การพัฒนาสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน โดยบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์พระราชฯในหัวข้อต่าง ๆ 2) การพัฒนาผู้สอน มีการพัฒนาคุณสมบัติด้านคุณธรรมของผู้สอน พัฒนาเทคนิคการสอน สร้างนวัตกรรมสื่อการสอน และ 3) พัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ทักษะ การปฏิบัติงานอย่างคิดวิเคราะห์ และส่งผลให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับ Kantabutra (2018) ที่กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรัชกาลที่ 9 สามารถประยุกต์ใช้เป็นปรัชญาในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินธุรกิจตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างยั่งยืนนั้น ประกอบด้วย การจัดการวัฒนธรรมแห่งองค์กร การจัดการคน การจัดการการตลาด การจัดการการผลิตและการบริการ การจัดการนวัตกรรม และการจัดการความเสี่ยง และยังสอดคล้องกับ Kaewmanee (2019) ที่พบว่า ทักษะศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลฯ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมและความคิด และทักษะคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ มีค่าอยู่ระหว่าง 4.22-4.31) ส่วนทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ มีค่าอยู่ระหว่าง 3.94-4.16) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Chitchirachun (2016) ที่พบว่า รูปแบบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาตนเองของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริงได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ในระดับมาก ได้แก่

ด้านพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรม (มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี) ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ (สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีภาวะผู้นำ รับผิดชอบตนเองและสังคม วางแผนและรับผิดชอบงานได้) ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้ (รู้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของสาขาวิชา ตามวิชาชีพตามหลักสูตรที่ศึกษา) ด้านการเรียนรู้หลักสถิติหรือคณิตศาสตร์ (ใช้เครื่องมือประมวลผลข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม) ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ Saengler, Pansuppawat, & Pansuppawat (2018) ที่พบว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยการดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน 78.38%

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และประเมินรูปแบบฯ

3.1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบฯ พบว่า รูปแบบฯ มีความสอดคล้องและกลมกลืนดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 88 และข้อค้นพบดังกล่าวสรุปได้ว่า รูปแบบฯ มีปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ Nijaneat (2017) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ นั้น คือ การตรวจสอบรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นกับความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) และอาจจะให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพและคุณลักษณะ ตามการตรวจสอบรูปแบบฯ ที่ใช้การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ และยังสอดคล้องกับ Thonglad, Intakhan, & Busaba (2016) ที่พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างของการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่า $\chi^2 = 1851.63$, $df = 950$, $p = 0.0240$, $\chi^2/df = 1.95$, $RMSEA = 0.0346$, $GFI = 0.94$, $AGFI = 0.92$, $CFI = 1.00$ และ $CN = 476$ และปัจจัยเชิงสาเหตุของการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยที่มีผลมากที่สุด คือ คุณธรรม (ความอดทนและความซื่อสัตย์) รองลงมา คือ

ความรู้ (ความรู้รอบรู้ทางธุรกิจและความเข้าใจความเป็นจริงทางธุรกิจ) นอกจากนั้นทั้งปัจจัยคุณธรรมและปัจจัยความรู้ (ล้วนมีอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งผ่านความมีเหตุผล ความพอประมาณ และภูมิคุ้มกัน

3.2 ผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่า รูปแบบฯ ในภาพรวมมีความเหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด และรูปแบบฯ ในภาพรวมมีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งสามารถนำแนวทางการนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้ได้ แสดงให้เห็นว่า สอดคล้องกับ Muangprasit, Jitjarat, & Punyaburana (2020) ที่กล่าวว่า แนวคิดการพัฒนาตามศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานหลักปรัชญาและหลักทฤษฎี เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นในการพัฒนา “คน” เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม และภูมิสังคมที่มีความแตกต่างกันได้ การนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้บริหารการศึกษา ถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคน โดยน้อมนำหลักการองค์ความรู้ 6 มิติ หลักทรงงาน 23 ข้อ และยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาประยุกต์ใช้เรื่องต่าง ๆ ได้ และยังสอดคล้องกับ Deemee, & Lincharoen (2017) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน ตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่พบว่า ผลการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และทักษะการสื่อสารและการร่วมมือ มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Pimki, & Ridsomboon (2014) ที่ศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พบว่า ระดับความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักการจัดการเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดจันทบุรี ทั้งโดยรวมและจำแนกตามลักษณะของกิจกรรมอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด โดยแนวปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้สูง ได้แก่ การทำธุรกิจอย่างซื่อสัตย์สุจริต ในการประกอบการไม่เอาเปรียบผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา ได้แก่ การจัดการธุรกิจที่เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ ไม่ก่อหนี้เกินกำลัง และการจัดการกิจการแบบค่อยเป็นค่อยไป แต่ธุรกิจจะมั่นคงในระยะยาว และหลักการไม่โลภจนเกินไปและไม่เน้นกำไรระยะสั้นเป็นหลัก

ตารางที่ 4 สรุปข้อมูลเชิงคุณภาพจากมุมมองและความคิดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้

ที่	1.การประยุกต์ใช้			2. หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
4	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓
5	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓
7	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9	-	✓	✓	-	-	✓	✓	✓
10	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓
12	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รวม	11	11	12	12	10	11	13	13

หมายเหตุ 1.1 = ด้านการกำหนดนโยบาย, 1.2 = ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน, 1.3 = ด้านการบริหารหลักสูตร/การจัดประสบการณ์เรียนรู้, 2.1 = มหาวิทยาลัย, 2.2 = คณะวิทยาการจัดการ, 2.3 = หลักสูตร/สาขาวิชา (คณะกรรมการประจำหลักสูตรฯ), 2.4 = ผู้สอน, 2.5 = ผู้เรียน, ✓ = มีความคิดเห็น, - = ไม่มี

สรุป

1. องค์ประกอบในด้านบริบทของรูปแบบฯ ได้แก่ ความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักศึกษา จนเกิดผลการดำเนินงานและประสบการณ์ในการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ที่ดียิ่งขึ้น รวมถึงนโยบายต่อการเรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา และการรับรู้ถึงภารกิจยุทธศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมีต่อการสืบสานพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. องค์ประกอบในด้านปัจจัยป้อนเข้าของรูปแบบฯ ได้แก่ ผู้สอน ปัจจัยสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย และ ผู้เรียน

3. รูปแบบฯ สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ และ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

4. รูปแบบฯ มีความสอดคล้องและกลมกลืนดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ใช้อธิบายด้วยปัจจัยต่าง ๆ ในรูปแบบฯ สูงสุดถึงร้อยละ 88 ($R^2 = 0.88$)

5. การประเมินรูปแบบฯ มีความเหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด และมีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งสามารถนำแนวทางการนำรูปแบบฯ ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบาย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริม และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การพัฒนาและปรับปรุง ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ที่เกี่ยวกับการนำแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา ที่นำไปสู่การปฏิบัติในเชิงรุกและอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

- 1) สร้างความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดทำเอกสารทางวิชาการที่น่าสนใจ ทันสมัย เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ได้จริง
- 3) สนับสนุนทุนวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ ทั้งในรูปแบบแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติได้ และผลักดันให้นำไปประยุกต์ใช้
- 4) พัฒนาแหล่ง/ศูนย์การเรียนรู้ภายในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม
- 5) สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรและแหล่ง/ศูนย์การเรียนรู้ภายนอกมหาวิทยาลัย
- 6) กำกับ ดูแล ติดตาม ผล การดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 7) เป็นผู้สนับสนุนหลักในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 8) บูรณาการ ความร่วมมือ ระหว่างคณะ วิชา หลักสูตร/สาขาวิชา
- 9) พัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิต จากแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9
- 10) กำหนดเป็นตัวชี้วัดและเกณฑ์การพิจารณาประเมินผลประจำปี
- 11) ปรับปรุงระบบที่ใช้ในการวางแผนและจัดทำงบประมาณประจำปี และ
- 12) สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการสอน และพัฒนาสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ ด้านเทคนิคกลยุทธ์และวิธีการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ การเสริมสร้างบรรยากาศ

การเรียนรู้ การสร้างเสริมทัศนคติและแรงจูงใจ การพัฒนาคุณสมบัติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้

การจัดประสบการณ์เรียนรู้พระราชปณิธานและศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ 1) ในมิติ “เข้าใจ” ที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้เข้าใจโดยใช้ประสบการณ์และข้อมูลเชิงประจักษ์ ใช้การวิเคราะห์วิจัย ใช้การทดลองจนได้ต้นแบบ และการทำความเข้าใจระหว่างกัน ตามลำดับ 2) ในมิติ “เข้าถึง” ที่มุ่งเน้นการเข้าถึงความต้องการในทุกมิติ การเสริมสร้างทางปัญญา การระเบิดจากข้างใน และการเข้าถึงซึ่งกันและกัน ตามลำดับ 3) ในมิติ “พัฒนา” ที่เกิดขึ้นมาจากการตระหนักรู้ที่จะพัฒนาตนเอง การสะสมและเพิ่มพูนทักษะ การพัฒนาตนเอง การเป็นต้นแบบนักพัฒนา และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองและก่อประโยชน์เกื้อกูลต่อผู้อื่นได้ ตามลำดับ 4) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้าน “องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ” ในด้านนวัตกรรมการบริหารธุรกิจอย่างยั่งยืน การบริหารการตลาดอย่างยั่งยืน การบริหารการเงินอย่างยั่งยืน การบริหารการผลิตและการดำเนินการอย่างยั่งยืน และการบริหารทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน ตามลำดับ และ 5) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้าง “ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” ในด้านการคิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การร่วมมือและสื่อสารกับผู้อื่น การอาชีพและใช้ชีวิตอย่างสมดุลภายใต้บริบทท้องถิ่นและสากล การอ่าน เขียน และคิดเลขคณิต และเทคโนโลยีดิจิทัล ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรนำรูปแบบนี้ ไปสู่การพัฒนา (Development) ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อสามารถนำไปอธิบายในลักษณะและดำเนินการในรูปแบบหรือบริบทอื่นได้ 2) ควรศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สามารถนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์ เวลา และสถานที่ที่แตกต่างกัน 3) ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบนี้ กับคณะวิชา/องค์ความรู้ด้านอื่น ๆ ทั้งในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยรัฐ และสถาบันการศึกษาเอกชนอื่น 4) ควรวิจัยปัจจัยเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ความรู้ด้านบริหารธุรกิจ ในแต่ละมิติเพิ่มเติมที่จะอธิบายลักษณะการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพิ่มเติม และ 5) ควรศึกษาแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9 เพิ่มเติมเพื่อการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ตามแนวพระราชปณิธานและศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัย แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านขอบเขตการวิจัย (ขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณของการวิจัยในระยะที่ 2) ที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งจำกัดเพียง 4 สาขาวิชานั้น (ได้แก่ การจัดการทั่วไป การตลาด การค้าปลีก และการจัดการทรัพยากรมนุษย์) ดังนั้น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จึงยังไม่ครอบคลุมนักศึกษาสาขาวิชา นิเทศศาสตร์ บัญชี ท่องเที่ยวโรงแรม และการจัดการสายการบิน ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณพระคุณเลขาธิการ รองเลขาธิการ และที่ปรึกษาด้านประสานงานโครงการ กปร., ผู้อำนวยการ นักวิชาการชำนาญการ นักวิชาการเกษตร ผู้เชี่ยวชาญ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนา ในสังกัด กปร. ทั้ง 6 แห่งทั่วประเทศไทย นักวิชาการ ในสังกัดคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และในสังกัดวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ ทุกสาขาวิชา และหลักสูตรอื่นที่สังกัดคณะวิทยาการจัดการ และสังกัดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และขอขอบคุณนักวิชาการ เจ้าของตำรา เอกสาร บทความวิชาการ และบทความวิจัย ต่าง ๆ ที่ได้นำมาใช้ในการศึกษาและอ้างอิงไว้ในงานวิจัยนี้ รวมทั้งขอขอบคุณกองทุนวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้

References

- Angsuchoti, S. (2014). *Statistics for Social Science and Behavior Research: Technical Support for Users of Lisrel* (4th ed.). Bangkok: Charoendee Munkong Press. [in Thai]
- Buason, R. (2013). *Mixed Methods for Evaluation Research* (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Chandrachai, A., et al. (2010). *The Manual of Sustainability Management and Sufficiency Economy*. Bangkok: Krungthai Bank. [in Thai]

- Chitchirachun, C. (2016). A model development of application of the philosophy of sufficiency economy for self-study development of students of the higher education institutions in the Northeastern Region. *APHEIT Journal*, 22(2), 47-60. [in Thai]
- Chearchana, C. (2015). *Using Multivariate Statistics for Research: Designing, Analyzing, and Interpreting*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Deemee, P., & Lincharoen, A. (2017). A development approach for assessment learning and innovation skills using assessment of learners method in 21st century. *Jornal of Community Development Research (Humanity and Social Sciences)*, 10(1), 1-21. [in Thai]
- Kaewmanee, C. (2019). 21st Century skills of the undergraduates boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong. *Journal of Health Science Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong*, 3(3), 11-27. [in Thai]
- Kanjanawasee, S. (2015). The modified cipp model: concpetion, transormation, and development. *Journal of Education Rajabhat Maha-Sarakham University*, 12(2), 11-19. [in Thai]
- Kanjanawasee, S. (2016). Research and development for thai education. *Silpakorn Educaiton Research Journal*, 8(2), 1-18. [in Thai]
- Kantabutra, S. (2018). *Application of Sufficiency Economy Philosophy in Business Organization*. Parthumthane: Thammasart University Press. [in Thai]
- Khemmani, T. (2015). *An Unlock Sufficiency Economy Philosophy for Teach Thinking Process*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- _____. (2019). *Science of Teaching: Knowledge for Effective Learning Process* (23st ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Kongmalai, A., & Distanon, A. (2018). *Research Techniques in Technology and Innovation Management*. Bangkok: Thammasart University Press. [in Thai]
- Loareandee, W., Kijrungraung, P., & Sirisampan, A. (2017). *Startegy of Active Learning Management for Development of Thinking Skill and Leveraging the Educational Quality Standard in 21st Century* (12st ed.). Nakhon Prathom: Phetkasem Press. [in Thai]
- Muangparsit, P., Jitjarat, S., & Punyaburana, O. (2020). The king's philosophy and sustainable development for educational administration. *Jornal of Education of Silapakorn Univesity*, 18(2), 21-42. [in Thai]
- National Reform Steering Assemply (NRSA). (2017). *Mobilization of the King's Science for National Reform*. Bangkok: National Reform Steering Assemply. [in Thai]
- Nijaneat, C. (2017). Model development research in social sciences and education. *Suratthani Rajabhat Journal*, 4(2), 71-102. [in Thai]
- Office of Academic Pranakhon Rajabhat University (APNRU). (2020). *Student Report*. Retireved December 25, 2020, form <https://acade.pnru.ac.th/index.php?op=detail&opid=745>
- Office of Rajabhat University Network (RUN). (2018). *The Rajabhat University Strategy for Local Development (2017-2036)*. Bangkok: Office of Rajabhat University Network. [in Thai]
- Office of the National Economics and Social Development Council (NESDB). (2016). *Application of the Philosophy of Sufficiency Economy in Business Organization*. Retireved December 25, 2020, form [https:// social.nesdc.go.th/social/Default.aspx?tabid=128&articleType=ArticleView&articleId=185](https://social.nesdc.go.th/social/Default.aspx?tabid=128&articleType=ArticleView&articleId=185)
- _____. (2018). *National Strategy 2018-2037*. Retireved December 25, 2020, form [http:// nscr.nesdc.go.th/NationalStrategy/](http://nscr.nesdc.go.th/NationalStrategy/)

- Pimki, T., & Ridsomboon, C. (2014). The practical use of the royal sufficiency economy with community enterprise in Chanthaburi Province. *Journal of Suandusit University*, 10(1), 1-21. [in Thai]
- Pranakhon Rajabhat University (PNRU). (2020). *Strategic Plan*. Retrieved December 25, 2020, from <https://www.pnru.ac.th/index.php?op = detail & opid=101> [in Thai]
- Prasitruhasin, S. (2012). *Research Methodology in Social Science Research* (15th ed.). Bangkok: Samlada Press. [in Thai]
- Saengler, K., Pansuppawat, A., & Pansuppawat, T. (2018). Developing mathayom suksa 1 students' science process skills using problem based learning and the principles of sufficiency economy philosophy: the unit of plant living in science learning substance group. *Journal of Curriculum and Instruction Sakon Nakhon Rajabhat University*, 10(27), 45-56. [in Thai].
- Sakworawit, A. (2017). *Understanding, Connecting, Developing: King's Science for Sustainability Management*. Retrieved December 25, 2020, from <https://mgronline.com/daily/detail/9600000103010>
- Sanitlaur, N., et al. (2017). The evaluation of student development project using CIPP model at Suvarnabhumi Institute of Technology Samutprakan Province. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology (Humanities and Social Sciences)*, 3(1), 21-32. [in Thai]
- Solgosoom, S., & Pothisan, P. (2018). The King Rama IX's wisdom and the educational development. *Journal of Humanity of Rajabhat University*, 10(2), 9-21. [in Thai]
- Sukcharoen, W. (2018). *Marketing Research*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Thanomsing, L. (2014). Royal king's works principle and learning organization lead to sustainable organization. *Journal of RMUTT Global Business and Economics Review*, 9(1), 1-21. [in Thai]
- Thonglad, P., Intakhan, P., & Busaba, B. (2016). Guidelines for improving the sustainable business according to sufficiency economy Philosophy of SMEs in Lampang Lumphun and Chiang Mai. *Journal of the Association of Researchers*, 21(1), 74-87. [in Thai]
- Tantivejakul, S. (2017). *King Science: The Reflection of Design Thinking Process*. Retrieved December 25, 2020, from https://www.creativethailand.org/view/article-read?article_id=27881&lang=
- Tantivejakul, S. (2011). *King's Rama 9 Works for Thailand Development*. Bangkok: Petrung Press. [in Thai]
- Teangkamon, K. N. (2016). *Theory Development with Lisrel Research*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Watanachai, K. (2012). *Royal King's Rama 9 works Principle and Sufficiency Economy Philosophy*. Bangkok: Borpith Press. [in Thai]
- Watanachai, K. (2017). *King's Rama 9 and Educational Reform in Thailand*. Retrieved December 25, 2020, from <https://www.facebook.com/watch?v=242345496171730>
- Wongrattana, S. (2017). *Technical for Research Instrument*. Bangkok: Armorn Press. [in Thai]